

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου

«Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2016»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Πάυλος Μυλωνάς

Ευανθία Σάββα

Κωστής Ευσταθίου

Γιώργος Κάρουλλας

Μη μέλη επιτροπής:

Ξένια Κωνσταντίνου

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον βουλευτή κ. Γιώργο Λιλλήκα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Ιουνίου 2017 και στις 25 Μαΐου, την 1^η Ιουνίου και στις 15 Ιουνίου 2020. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου από την επιτροπή παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της κ. Ανδρέας Κυπριανού και Λίνος Παπαγιάννης, καθώς και οι βουλευτές κ. Μιχάλης Σοφοκλέους και Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου, ώστε να καταστεί δυνατή η αυτεπάγγελτη εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο των προσώπων που αποκτούν το δικαίωμα του εκλέγειν.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου προβλέπεται ότι το Υπουργείο Εσωτερικών θα καλεί με προσωπικές επιστολές τα πρόσωπα που συμπληρώνουν το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους και αποκτούν το δικαίωμα του εκλέγειν να υποβάλουν αίτηση στον οικείο έπαρχο για εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο εντός των αμέσως επόμενων τριών μηνών και, σε περίπτωση που δεν υποβάλουν την εν λόγω

αίτηση, ο οικείος έπαρχος θα προβαίνει αυτεπάγγελτα στην εγγραφή τους, με βάση την καταχωρισμένη διεύθυνσή τους στο αρχείο πληθυσμού.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, η προτεινόμενη ρύθμιση στοχεύει στη διευκόλυνση των πολιτών της Δημοκρατίας οι οποίοι για διάφορους λόγους δεν υποβάλλουν έγκαιρα τις αιτήσεις τους για εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών διατύπωσαν προβληματισμούς και επιφυλάξεις όσον αφορά την πρακτική εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου. Όπως ο ίδιος δήλωσαν μεταξύ άλλων στην επιτροπή, η προτεινόμενη ρύθμιση για αυτεπάγγελτη εγγραφή των εν λόγω προσώπων στον εκλογικό κατάλογο, με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο αρχείο πληθυσμού, ενέχει τον κίνδυνο εγγραφής σε αυτόν και προσώπων τα οποία έχουν τη μόνιμη διαμονή τους στο εξωτερικό. Επιπρόσθετα, ανέφεραν ότι, παρ' όλο που το σύστημα αρχείου πληθυσμού παρέχει την ευχέρεια στο Υπουργείο Εσωτερικών να εντοπίζει τους πολίτες που αποκτούν το δικαίωμα του εκλέγειν και δεν έχουν εγγραφεί στον εκλογικό κατάλογο, οι διευθύνσεις των εν λόγω προσώπων οι οποίες καταχωρίστηκαν σε αυτό κατά πάσα πιθανότητα κατά τον χρόνο έκδοσης του δελτίου ταυτότητάς τους ενδέχεται να είναι διαφορετικές κατά τον χρόνο απόκτησης από αυτά του δικαιώματος του εκλέγειν.

Πέραν των πιο πάνω, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών επισήμαναν στην επιτροπή ότι το 2014 είχε κατατεθεί στη Βουλή πανομοιότυπο με τον προτεινόμενο νόμο νομοσχέδιο, το οποίο τελικά κρίθηκε σκόπιμο να αποσυρθεί από την εκτελεστική εξουσία, στη βάση της νομικής άποψης που εξέφρασε τότε ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας. Όπως οι ίδιοι σημείωσαν, σύμφωνα με τον εν λόγω αξιωματούχο η εισαγωγή νομοθετικής ρύθμισης η οποία προβλέπει την αυτεπάγγελτη εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο των προσώπων που συμπληρώνουν το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους, δεδομένου ότι για τα εν λόγω πρόσωπα δε θα υφίσταται η δυνατότητα επιβεβαίωσης της προϋπόθεσης συνήθους διαμονής τους στη Δημοκρατία για διάστημα

τουλάχιστον έξι μηνών αμέσως πριν από την ημερομηνία απόκτησης των εκλογικών προσόντων τους, δημιουργεί ανισότητα σε σχέση με άλλους εκλογείς οι οποίοι δε θα εγγράφονται στον εκλογικό κατάλογο αυτεπάγγελτα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διατύπωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν πως τάσσονται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια της Βουλής.
3. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, δήλωσαν ότι τάσσονται εναντίον της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο και γι' αυτό θα την καταψηφίσουν.

Στη βάση των πιο πάνω θέσεων η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης επί των προνοιών της πρότασης νόμου.

1^η Ιουλίου 2020

Αρ. Φακ.: 23.02.057.064-2016

ΔΠ/ΧΧ